

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-669-0-73>

**DIFFERENTIATION OF INTERNATIONAL SOLIDARITY
PARADIGMS IN THE CONTEXT OF GLOBAL ORDER
TRANSFORMATION: POLITICO-INSTITUTIONAL
AND COMMUNICATIVE ASPECTS (THE FRG CASE STUDY)**

**ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПАРАДИГМ МІЖНАРОДНОЇ
СОЛІДАРНОСТІ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОГО
ПОРЯДКУ: ПОЛІТИКО-ІНСТИТУЦІЙНИЙ
ТА КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТИ (КЕЙС ФРН)**

Lavrynenko H. A.

*PhD in Political Science,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Political Science and Sociology,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University
Kyiv, Ukraine*

Лавриненко Г. А.

*кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політології
та соціології,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Сучасна архітектура світової безпеки перебуває у фазі радикальної реконфігурації, зумовленої ерозією засадничих принципів міжнародного права та актуалізацією конвенційних воєнних загроз. Збройна агресія проти України виступила тригером для деконструкції класичних міграційних режимів. У цьому контексті міжнародна солідарність переходить із категорії абстрактних гуманістичних імплікацій у площину прагматичного політико-правового інструментарію, спрямованого на превенцію гуманітарного колапсу в межах європейського політичного простору [3, с. 24].

Мета роботи полягає у дослідженні політико-інституційних трансформацій та комунікативних стратегій міжнародної солідарності в умовах перебудови світового порядку на прикладі імплементації механізмів тимчасового захисту у ФРН.

Політико-інституційний аспект: державна суб'єктність та лімінованість врядування. Політичний вимір сучасної воєнної кризи характеризується формуванням «гнучких правових режимів», що виходять за межі традиційного національного суверенітету. Для Федеративної Республіки Німеччина (ФРН) імплементація механізмів тимчасового захисту стала лакмусовим папірцем інституційної стійкості. Активація Директиви 2001/55/ЄС через параграф 24 *AufenthG*

де-факто започаткувала новий тип політичної суб'єктності переміщених осіб, що базується на принципі негайної легітимізації прав.

Проте політична детермінація солідарності в Німеччині стикається з викликом «бюрократичної інерції». Політична воля, задекларована на рівні федерального уряду, нерідко вступає в колізію з адміністративними регламентами виконавчих органів. «Сучасна міграційна політика ФРН демонструє амбівалентність: між ліберальним дискурсом солідарності та потребою суворого обліку й верифікації активів, що є невід'ємною частиною державного суверенітету» [6, с. 156].

Трансформація глобального врядування в умовах кризи потребує переходу до «цифрової інтероперабельності» [8, с. 18]. Політична стійкість системи залежить від здатності інституцій інтегрувати індивідуальні воєнні траєкторії (втрату доступу до майна, специфіку пенсійного забезпечення на окупованих територіях) у загальну юридичну логіку держави, не порушуючи при цьому засад соціальної справедливості [2, с. 45].

Комунікативний аспект: інформаційна інклюзія та герменевтика інституційної довіри. Комунікативний вимір міжнародної солідарності виступає базисом соціальної когезії. Так, в умовах німецького соціуму «криза комунікації» часто виявляється не у відсутності діалогу, а в герметичності юридичного дискурсу (*Behördensprache*), що створює ефект відчуження між державою та реципієнтом захисту.

Інституційна солідарність у комунікативному аспекті реалізується через залучення медіаторів – неурядових організацій (*Caritas, Diakonie*), які виконують роль «інтерпретаторів сенсів». Важливим науковим аспектом є деконструкція «мовного цензу» при верифікації персональної історії шукачів притулку. Комунікативна стратегія солідарної держави має базуватися на аксіомі «презумпції доброчесності», де технічні девіації в документації або складні схеми фінансових трансферів з окупованих зон, зумовлені воєнним стресом та руйнацією банківської системи, не стають підставою для правової дискримінації [4, с. 102].

Такий підхід маркує перехід від «контролюючої» до «підтримуючої» комунікації. Солідарність у цьому контексті набуває форми «інституційної емпатії», де комунікативні акти спрямовані не лише на вилучення інформації, а на забезпечення когнітивного розуміння прав та обов'язків переміщеною особою. Це є фундаментальною ознакою трансформації сучасного гуманітарного простору, де комунікація стає гарантом збереження людської гідності в умовах бюрократичного тиску [7, с. 31].

Системна трансформація світового порядку та деструкція існуючої архітектури безпеки в умовах воєнної кризи актуалізують імператив

формування «проактивної моделі міжнародної солідарності». Німецький досвід імплементації гуманітарних стратегій демонструє, що стабільність глобального врядування безпосередньо корелює з адаптивністю політичних інститутів. Пріоритетними векторами їхнього розвитку в контексті нової безпекової парадигми мають стати:

1. **Політична стандартизація та уніфікація.** Розробка та впровадження консолідованих процедур захисту на загальноєвропейському рівні задля нівелювання ризиків правового партикуляризму. Це дозволить забезпечити стабільність статусу переміщених осіб незалежно від дискреційних повноважень окремих федеральних земель чи муніципальних громад.

2. **Цифрова прозорість та комунікативна інклюзія.** Проектування багатофакторних систем цифрової взаємодії, що мають на меті подолання лінгвістичних та термінологічних бар'єрів. Солідарність у комунікативному вимірі має трансформуватися з формального інформування у стратегію «інституційної підтримки», де кожна взаємодія з державним апаратом мінімізує когнітивне навантаження на людину.

3. **Етико-правова адаптивність та інституційна гнучкість.** Нормативне закріплення механізмів, що враховують екстремальні обставини (*force majeure*) при верифікації майнових прав та доходів. Солідарність у XXI столітті вимагає відходу від жорсткого бюрократичного формалізму на користь антропоцентричного підходу, особливо при розгляді кейсів, пов'язаних із неможливістю повноцінної реалізації суб'єктивних прав на територіях ведення активних бойових дій.

Література:

1. Васильєва Т. С. Політична філософія солідарності в епоху глобальних криз. *Політичні дослідження*. 2024. № 2. С. 12–25.
2. Галушко О. В. Глобальне врядування та міграційна політика ЄС: правовий аспект. *Юридичний часопис*. 2023. № 5. С. 40–58.
3. Даниленко С. І. Трансформація світового порядку: від конфронтації до нової солідарності. Київ : Логос, 2023. 280 с.
4. Комунікативна діяльність неурядових організацій у системі захисту біженців : монографія / за ред. А. П. Петренка. Львів : Світ, 2024. 215 с.
5. Малиновська О. А. Соціальні наслідки воєнної міграції для європейської спільноти. *Демографія та соціальна економіка*. 2024. № 3. С. 130–145.
6. Міжнародна безпека та трансформація політичних інститутів : монографія / В. М. Копійка та ін. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2024. 450 с.

7. Ткаченко О. І. Дискурс тимчасового захисту в країнах ЄС: виклики комунікації. *Міжнародні відносини. Серія : Політичні науки*. 2025. № 1. URL: <http://journals.iir.kiev.ua> (дата звернення: 12.11.2025).

8. Lavrynenko H., Prymush M. The Formation of a New World Order System and Security Architecture. *Evropský politický a právní diskurz*. 2025. Vol. 12, Iss. 3. P. 16–27. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.3.2>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-669-0-74>

THE ROLE OF ENGLISH-LANGUAGE SOCIO-POLITICAL TEXTS IN THE FORMATION OF A TRANSLATOR'S INTERCULTURAL FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE

РОЛЬ АНГЛОМОВНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ У ФОРМУВАННІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРЕКЛАДАЧА

Liakh T. O.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Applied Linguistics,
State Higher Educational Institution
“Uzhhorod National University”
Uzhhorod, Ukraine*

Лях Т. О.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної
лінгвістики,
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»
м. Ужгород, Україна*

Професійна діяльність перекладача-лінгвіста передбачає опанування інформаційно-аналітичної діяльності, обробку та використання інформації, комунікування з іноземцями, переклад офіційних документів, мовний супровід міжнародних заходів. З цією метою важливо сформувати міжкультурну іншомовну компетенцію у студентів, котрі фахово вивчають англійську мову.

За словами Л. Рись, «володіння соціолінгвістичною/соціокультурною компетенцією передбачає і знання прецедентних феноменів (прецедентних текстів, особистостей, виразів народної мудрості), уміння вивести інформацію із таких одиниць мови, як топоніми, антропоніми, назви політичних реалій» [3, с. 298]. Відтак, актуальним є вивчення іноземної мови у суспільно-політичному дискурсі. Питання формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції у студентів обговорювалося дослідниками (Ф. Бацевич, О. Овчарук, Н. Кобзар,